

Dişhekimliğine Özgü
Acil Olarak Yapılması Gereken
**YASAL DÜZENLEME
ÖNERİLERİ**

Ocak 2023

DİŞHEKİMLERİNE FİİLİ HİZMET SÜRESİ ZAMMI

MADDE - 31/05/2006 tarih ve 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununun 40 ıncı maddesinin dördüncü fıkrasından sonra gelmek üzere aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

“Bu maddenin ikinci fıkrasının (20) numaralı satırı, bu Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (b) bendi kapsamındaki sigortalılar hakkında da uygulanır”

GEREKÇE:

26/7/2018 tarih ve 7146 sayılı Kanun ile 5510 sayılı Kanunun 40. Maddesine eklenen (20) numaralı satırdaki düzenlemeyle sağlık hizmetlerinde çalışanlara fiili hizmet süresi zammı verilmesi mümkün olmuştur. Ancak bu düzenlemeden, ilgili maddenin birinci fıkrasındaki hüküm sebebiyle, kendi nam ve hesabına çalışanlar yararlanamamaktadır.

Ülkemizde dişhekimliği hizmetleri büyük çoğunlukla özel sağlık kuruluşlarında sunulmakta, bunlar içinde muayenehaneler de ciddi bir yer tutmaktadır. Kamu veya özel sağlık kuruluşunda maaşlı veya ücretli çalışan dişhekimleri ile muayenehanede görev yapan dişhekiminin yaptığı iş, aldığı risk ve buna bağlı olarak yıpranmaları aynı şekilde iken bunlardan muayenehanede görev yapanlar ve özel sağlık kuruluşlarının sahibi olan dişhekimlerinin fiili hizmet süresi zammından yararlandırılmaması eşitlik ve hakkaniyete aykırı görüldüğünden bu haksızlığın giderilmesi amaçlanmıştır.

SSK VE BAĞ-KUR EMEKLİSİ OLAN DIŞHEKİMLERİ İLE EMEKLİ SANDIĞI EMEKLİSİ OLUP DA ÇALIŞMAKTA OLAN DIŞHEKİMLERİNİN İLAVE ÖDEMEDEN YARARLANMASI

MADDE - 2/9/1971 tarih ve 1479 sayılı Esnaf ve Sanatkarlar ve Diğer Bağımsız Çalışanlar Sosyal Sigortalar Kurumu Kanununa aşağıdaki ek madde eklenmiştir.

“EK MADDE 23- Bu Kanuna göre tabip veya dış tabibi kadro ve pozisyonları esas alınarak emekli, adi malullük veya vazife malullüğü aylığı bağlanmış olan tabip ve dış tabiplerinden ilgili mevzuatına göre uzman olanlara memur aylık hesabında kullanılan (26.000) gösterge rakamının, uzman olmayanlara (20.000) gösterge rakamının memur aylık katsayısı ile çarpımı sonucu bulunacak tutarda her ay emekli aylıklarıyla birlikte ilave ödeme yapılır.

Birinci fıkra kapsamında yapılacak ödeme, ölenlerin aylığa müstahak dul ve yetimlerine aylık bağlanma oranlarına göre ödenir.

Bu madde kapsamında yapılacak ilave ödeme tutarları, ödemeyi izleyen iki ay içinde faturası karşılığında Hazineden tahsil edilir.

Bu madde kapsamında yapılacak ilave ödemedен hiçbir vergi kesintisi yapılmaz.

Yukarıdaki hükümler 5510 sayılı Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (b) bendi kapsamındaki sigortalılar ile hak sahipleri hakkında ilgisine göre uygulanır.”

MADDE - 17/7/1964 tarih ve 506 sayılı Sosyal Sigortalar Kanununa aşağıdaki ek madde eklenmiştir.

“EK MADDE 51- Bu Kanuna göre tabip veya dış tabibi kadro ve pozisyonları esas alınarak emekli, adi malullük veya vazife malullüğü aylığı bağlanmış olan tabip ve dış tabiplerinden ilgili mevzuatına göre uzman olanlara memur aylık hesabında kullanılan (26.000) gösterge rakamının, uzman olmayanlara (20.000) gösterge rakamının memur aylık katsayısı ile çarpımı sonucu bulunacak tutarda her ay emekli aylıklarıyla birlikte ilave ödeme yapılır.

Birinci fıkra kapsamında yapılacak ödeme, ölenlerin aylığa müstahak dul ve yetimlerine aylık bağlanma oranlarına göre ödenir.

Bu madde kapsamında yapılacak ilave ödeme tutarları, ödemeyi izleyen iki ay içinde faturası karşılığında Hazineden tahsil edilir.

Bu madde kapsamında yapılacak ilave ödemedен hiçbir vergi kesintisi yapılmaz.

Yukarıdaki hükümler 5510 sayılı Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) bendi kapsamındaki sigortalılar ile hak sahipleri hakkında ilgisine göre uygulanır.”

GEREKÇE:

5434 sayılı Kanununa eklenen Ek Madde 84 ile Devlet memurluğundan emekli olan tabip ve dış tabiplerine emeklilikte sağlanan ilave ödemenin, bunlarla aynı şekilde kamu hizmetine katılmış olan sigortalı ve kendi nam ve hesabına çalışan tabip ve dış tabiplerine de yapılabilmesi amaçlanmıştır.

DİŞHEKİMİNİN YANINDA MESLEKTAŞININ SİGORTALI ÇALIŞABİLMESİ

MADDE ... -11/4/1928 tarihli ve 1219 sayılı Tababet ve ŞuabatıSan'atlarının Tarzı İcrasına Dair Kanuna aşağıdaki ek madde eklenmiştir.

“Ek Madde 16- Tabipler ve diş tabipleri, meslek icrasında bulundukları yerlerde kendi meslek mensuplarını da istihdam edebilirler.”

GEREKÇE:

Tabip ve diş tabipleri ile benzer nitelikteki akademik meslek sahibi avukat, mimar veya eczacı gibi meslek mensupları meslektaşlarını istihdam ederek birlikte mesleki faaliyette bulunabilir iken tabip ve diş tabipleri muayenahanelerinde bu hakkı kullanamamaktadır. Oysa, yaş veya sağlık durumu nedeniyle yoğun çalışma temposunu sürdüremeyen ya da meslektaşının da desteğiyle sağlık hizmetini daha nitelikli sunmak isteyen tabip ve diş tabiplerinin meslektaşlarını istihdam etmeleri, sağlık hizmetlerine olumsuz bir etki yaratmayacaktır. Zira, halen tabip ve diş tabipleri tarafından, niteliksel olarak muayenahanelerin birleştirilmesi gibi kurulan poliklinik ve merkezlerde hekim tabip ve diş tabipleri istihdam edilmektedir. Muayenahanelerde tabip ve diş tabibinin istihdam edilebilmesi, halen çok sayıda kayıt dışı çalışmayı kayıt altına alacağı gibi istihdamın artırılmasına da destek olacaktır.

MESLEKTE 15 YILINI DOLDURMUŞ DİŞHEKİMLERİNE YEŞİL PASAPORT VERİLMESİ

MADDE - 15/07/1950 tarih ve 5682 sayılı Pasaport Kanununun 14 üncü maddesinin A bendine üçüncü paragraftan sonra gelmek üzere aşağıdaki paragraf eklenmiştir.

“Dişhekimleri odasına kayıtlı olup en az on beş yıl kıdemi bulunan diş hekimlerine hususi damgalı pasaport verilir.”

GEREKÇE:

Hususi pasaport verilmesi suretiyle diş hekimlerinin uluslararası dolaşımının desteklenmesi ve özellikle meslektaşlarıyla bilgi ve deneyim paylaşımlarının kolaylaştırılması amaçlanmıştır.

DİŞHEKİMLERİNİN ASKERLİK HİZMETİNİ KAMU KURUMLARINDA ÇALIŞARAK YERİNE GETİRMELERİ

MADDE 1- 25.06.2019 tarih ve 7179 nolu Askeralma Kanununun 13. maddesinden sonra gelmek üzere aşağıdaki madde eklenmiştir.

Diş tabiplerinin askerlik hizmeti

MADDE 13/A- (1) Bakanlık ile Sağlık Bakanlığınca her celp ve/veya atama döneminde müştereken belirlenen yer ve miktarda yedek subay adayı olarak silahlaltına alınacak diş tabipleri temel askerlik eğitimini takiben kamu sağlık tesislerinde askerlik müddetince çalışmak üzere Sağlık Bakanlığı emrine verilir ve bu yükümlülüğü yerine getirinceye kadar geçici terhis edilir. Bunların her türlü özlük işleri Sağlık Bakanlığınca yürütülür. Bunlardan usulüne uygun olarak askerlik müddetince kamu sağlık hizmetinde çalıştıkları Sağlık Bakanlığınca Bakanlığa bildirilenler askerlik hizmetini yerine getirmiş sayılır ve asteğmen olarak terhis edilir. Sağlık Bakanlığındaki bu görevleri sırasında usulüne göre diş tabipliği mesleği ile ilişkileri kesilenler kalan hizmetlerini er olarak tamamlamak üzere Sağlık Bakanlığı ile ilişkileri kesilerek Bakanlığa bildirilir.

(2) Bu maddenin uygulanmasına ilişkin usul ve esaslar Bakanlık ile Sağlık Bakanlığınca müştereken belirlenir.

(3) Seferberlik ve savaş hâlinde bu madde hükümleri uygulanmaz.

GEREKÇE:

Kamu sağlık hizmetleri içinde ağız ve diş sağlığı hizmetlerinin payı bir miktar artırılabilmiş ise de mevcut kapasite ile toplumun ihtiyaçlarına cevap verilememektedir. Kamu sağlık kuruluşlarındaki insangücü yetersizliği, askerlik hizmeti sebebiyle dişhekimlerinin görevlerinden ayrılmalarıyla daha da derinleşmektedir. Bunun önüne geçebilmek amacıyla, meslek mensuplarının askerlik hizmeti yerine geçmek üzere kamu sağlık kuruluşlarında çalışmaları teklif edilmektedir.

BİNALARDA DİŞHEKİMLİĞİ MUAYENEHANE VE POLİKLİNİKLERİNİN AÇILABİLMESİ

MADDE - 23/6/1965 tarihli ve 634 sayılı Kat Mülkiyeti Kanununun 24 üncü maddesinin birinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Anagayrimenkulün, kütükte mesken olarak gösterilen bağımsız bir bölümünde tıp merkezi, poliklinik, tıbbi tahlil ve görüntüleme merkezleri ile ecza lâboratuvarı gibi sağlık kuruluşlarının kurulabilmesi kat maliklerinin oybirliği ile verecekleri kararla mümkündür. Muayenehaneler ve müşterek muayenehaneler ile en çok iki hekim veya dişhekiminin çalıştığı poliklinikler anagayrimenkulün mesken olarak gösterilen bağımsız bölümlerinde kat maliklerinin izni ve benzeri şartlar aranmaksızın faaliyet gösterebilir. Bu konuda, yönetim planındaki aksine hükümler uygulanmaz. Anagayrimenkulün kütükte iş veya ticaret yeri olarak gösterilen bağımsız bölümleri yönetim planında yasaklananlar dışındaki işler için kullanılabilir; kütükte mesken olarak gösterilmesine karşın bütün bağımsız bölümleri fiilen işyeri olarak kullanılan taşınmazlar için de bu kural uygulanır.”

GEREKÇE:

Bilindiği üzere Kat Mülkiyeti Kanunu’nun 24. maddesi “Yasak İşler” başlığını taşımakta olup “Anagayrimenkulün, kütükte mesken, iş veya ticaret yeri olarak gösterilen bağımsız bir bölümünde hastane, dispanser, klinik, poliklinik, ecza lâboratuvarı gibi müesseseler kurulamaz; kat maliklerinin buna aykırı sözleşmeleri hükümsüzdür; dispanser, klinik, poliklinik niteliğinde olmayan muayenehaneler bu hükmün dışındadır.” hükmünü içermektedir. Aynı madenin ikinci fıkrasında da “Anagayrimenkulün, kütükte mesken olarak gösterilen bağımsız bir bölümünde sinema, tiyatro, kahvehane, gazino, pavyon, bar, kulüp, dans salonu ve emsali gibi eğlence ve toplantı yerleri ve fırın, lokanta, pastahane, süthane gibi gıda ve beslenme yerleri ve imalâthane, boyahane, basımevi, dükkân, galeri ve çarşı gibi yerler, ancak kat malikleri kurulunun oybirliği ile vereceği kararla açılabilir.” denilmektedir.

Ülkemizde özel sağlık kuruluşları, 634 sayılı Yasa’nın yürürlüğe girdiği 1965 yılından bu yana büyük farklılıklara uğramıştır. 1965 yılında özel hastaneler ve muayenehaneler biçiminde hizmet sunulmakta, özel hastaneler de hasta yatırılarak tedavi edilen yerler olarak kullanılmakta idi. Ancak zaman içinde ayakta teşhis ve tedavi hizmeti sunan özel poliklinik, tıp merkezi gibi ortak çalışma mekanları olduğu gibi özel hastaneler de bu tür birimler açarak çalışma sistemlerini Devlet hastaneleri ile aynı niteliğe dönüştürmüşlerdir.

Özel hastaneler bağımsız binalarda hizmet vermeleri sebebiyle Kat Mülkiyeti Kanunu’nun 24. maddesindeki yasaklayıcı hükümden etkilenmemekte ise de özel sağlık kuruluşları anılan hükmün etkisini can yakıcı biçimde hissetmektedirler. Zira anılan hükmün göre “...kütükte mesken, iş veya ticaret yeri olarak gösterilen bağımsız bir bölümünde hastane, dispanser, klinik, poliklinik, ecza lâboratuvarı gibi müesseseler kurulamaz...” Emredici nitelikteki bu hükmün aksine anlaşmalar da geçersiz olmakta, kat maliklerinin oybirliğiyle verdikleri muvafakat dahi işe yaramamaktadır. Sağlık Bakanlığı da, bunun işe yaramadığını gördüğünden olsa gerek, yayınladığı yönetmelik değişikliği ile özel sağlık kuruluşunun ruhsatlandırılmasında aranan belgeler arasından kat maliklerinin muvafakatinin aranmasından vazgeçmiştir.[1]

[1] Ayakta Teşhis ve Tedavi Yapılan Özel Sağlık Kuruluşları Hakkında Yönetmeliğin 10. maddesinin (p) bendindeki “Sağlık kuruluşu müstakil binada değil ise, kat maliklerinden alınacak muvafakat belgesi” hükmü 20.09.2006 tarih ve 26295 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan Yönetmelik ile yürürlükten kaldırılmıştır.

Çevremizde, hemen her yerde binaların bir kısmında faaliyet gösterdiğini gördüğümüz özel poliklinik ve özel tıp merkezleri kat maliklerinin 'insafına sığınarak' çalışmakta; sıklıkla da kat malikleri ile ortaya çıkan başka anlaşmazlıklar sonucunda Kat Mülkiyeti Kanununun 24. maddesi uyarınca taşınmazı tahliye etmek zorunda kalmaktadırlar.

Yasa düzenlemesinde muayenehaneler bakımından serbesti tanınmış iken birkaç muayenehanenin bir araya gelmesi ile oluşan poliklinikler bakımından kesin yasaklama getirilmiş olmasının hiçbir açıklaması bulunmamaktadır. [1] Ağız ve Diş Sağlığı Hizmeti Sunulan Özel Sağlık Kuruluşları Hakkında Yönetmelik uyarınca muayenehane ile poliklinik arasındaki tek fark muayenehanede bir diş üniti var iken poliklinikte en az iki diş üniti bulunmasıdır; diğer teknik koşullar aynıdır. Binanın bir kısmında –ki özellikle alt kattaki dükkanlar bir araya getirilerek- yürütülen dişhekimliği faaliyetinin sağlık riski yarattığına ilişkin düşünülebilecek bir iddia da hem haklı ve anlamlı olmamakta hem de muayenehaneye izin verilmiş olması karşısında dikkat çekici bir çelişki yaratmaktadır.

Ayrıca, söz konusu 24. maddenin ikinci fıkrası ile "...pavyon, bar, kulüp, dans salonu ve emsali gibi eğlence ve toplantı yerleri ve fırın, lokanta, pastahane, süthane gibi gıda ve beslenme yerleri ve imalâthane, boyahane, basımevi..." açılabilmesi için kat maliklerinin oybirliği ile verecekleri kararın yeterli sayılması sağlık hizmeti sunumuna olumsuz bakış açısını ortaya koyan önemli bir veridir. Binanın mesken olarak kayıtlı bağımsız bölümünde kat maliklerinin oybirliği ile verecekleri karar ile boya imalathanesi açılabilir iken iki hekim veya dişhekiminin bir arada hizmet verdikleri polikliniğin açılmayacak olmasının anlaşılabilir ve algılanabilir bir açıklaması bulunmamaktadır.

Bütün bunlardan başka, 6111 sayılı Bazı Alacakların Yeniden Yapılandırılması ile Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu ve Diğer Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun'un 194. Maddesi ile 634 sayılı Kat Mülkiyeti Kanununun 24. Maddesine eklenen "1136 sayılı Avukatlık Kanununda avukatlık büroları ve hukuk büroları ile ilgili düzenleme yapıncaya kadar meskenlerdeki avukatlık ve hukuk büroları faaliyetlerine devam ederler. Bu süre, bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten itibaren iki yıldır. Bu hüküm 3568 sayılı Serbest Muhasebeci Mali Müşavirlik ve Yeminli Mali Müşavirlik Kanununda ilgili düzenleme yapıncaya kadar meslek mensupları tarafından açılan bürolar hakkında da uygulanır." şeklindeki fıkra ile avukat ve mali müşavirlerin bu alandaki sorunları en azından iki yıl için çözümlenmiş iken en az adı geçen meslek grupları kadar yaygın biçimde bu sorunu yaşayan tabip ve diş tabipleri için de benzer bir çözümün getirilmesi gereklidir.

Bütün bu çelişkilerin giderilebilmesi ile günümüzde fiilen yürütülen faaliyetlerin hukuksal düzene kavuşmaları bakımından, Kat Mülkiyeti Kanunun 24. maddesinin birinci fıkrasında aşağıda belirtilen değişikliğin yapılmasını öneriyoruz

Değişiklik ile mesken nitelikli bağımsız bölümlerde muayenehane açılabilmesinin kat maliklerinin iznine tabi olmamasına yönelik düzenleme ve uygulama korunmakta; en çok iki hekim yahut dişhekiminin çalıştığı küçük poliklinikler de muayenehaneler ile aynı statüde değerlendirilmekte; mesken nitelikli bağımsız bölümlerde açılacak hastane dışındaki diğer sağlık tesisleri için kat maliklerinin oybirliği aranmaktadır.

Kütükte iş veya ticaret yeri olarak gösterilen yerler ile zamanında mesken olarak kütüğe kaydedilip de halen bütün bağımsız bölümleri fiilen işyeri olarak kullanılan taşınmazlarda yapılabilecek işlerin sınırının yönetim planındaki yasaklamalar olarak alınmasının uygun olacağı düşünülmüştür.

Adres: Kızılırmak Mah. 1446. Cad. Alternatif İş Merkezi No:12/38
06530 Çukurambar, Çankaya/ANKARA **Telefon:** 0 312 435 93 94 **Faks:** 0 312 430 29 59
E-mail: tdb@tdb.org.tr **KEP Adresi:** turkdishekimleribirligi@hs01.kep.tr

Türk Dişhekimleri Birliği

turkdishekimleribirligi

TDB_TDA

Türk Dişhekimleri Birliği